ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1108
Ημερομ. Κατάθεσης: 6/11/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 06 Νοεμβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας

κ. Υπουργό Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας

Θέμα: Οι νέες πλημμυρικές καταστροφές στο Νότιο Πήλιο θέτουν ζήτημα ασφάλειας για τον σχεδιασμό εγκατάστασης ανεμογεννητριών στην περιοχή

Η πρόσφατη σφοδρή κακοκαιρία που έπληξε το Νότιο Πήλιο στις 28 Οκτωβρίου 2026 προκάλεσε εκτεταμένες καταστροφές, επαναφέροντας με δραματικό τρόπο την ευαλωτότητα της περιοχής απέναντι στα έντονα καιρικά φαινόμενα και αναδεικνύοντας την επιτακτική ανάγκη προστασίας των οικισμών και των φυσικών οικοσυστημάτων της.

Στον Πλατανιά, η υπερχείλιση του Χαλορέματος είχε ως αποτέλεσμα να αποκοπεί ο οικισμός στα δύο, να πλημμυρίσουν κατοικίες και επιχειρήσεις και να χρειαστεί η επέμβαση της ΕΜΑΚ για τον απεγκλωβισμό και την ασφαλή μετακίνηση κατοίκων.

Στη Μηλίνα και στο Χόρτο, χείμαρροι υπερχείλισαν, δρόμοι μετατράπηκαν σε ποτάμια, ενώ μεγάλες ποσότητες νερού, πέτρες και κορμοί δέντρων προκάλεσαν σοβαρά προβλήματα στην οδική κυκλοφορία και στις τοπικές υποδομές. Ιδιαίτερα ανησυχητική ήταν και η καταστροφή δύο γεωτρήσεων υδροδότησης στον Πλατανιά, με αποτέλεσμα να προκύψουν προβλήματα στην πρόσβαση των κατοίκων σε πόσιμο νερό.

Οι εικόνες αυτές ξυπνούν αναπόφευκτα τις μνήμες από τις καταστροφικές πλημμύρες του Daniel και του Elias τον Σεπτέμβριο του 2023.

Η επαναλαμβανόμενη εκδήλωση ακραίων πλημμυρικών φαινομένων αποδεικνύει ότι το Νότιο Πήλιο εξακολουθεί να βρίσκεται αντιμέτωπο με σοβαρούς κινδύνους, οι οποίοι συνδέονται τόσο με την ένταση των βροχοπτώσεων όσο και με τα ιδιαίτερα γεωμορφολογικά και γεωλογικά χαρακτηριστικά της περιοχής.

Η γεωλογική σύσταση του Πηλίου και η φυσική του διαμόρφωση καθιστούν ιδιαίτερα κρίσιμη τη διατήρηση της φυσικής ισορροπίας του. Τ**α σχιστολιθικά πετρώματα, σε συνδυασμό με τις έντονες κλίσεις και τον προσανατολισμό των γεωλογικών σχηματισμών, δημιουργούν συνθήκες αυξημένης επιρρέπειας σε διαβρωτικά και κατολισθητικά φαινόμενα**.

Μέσα σε αυτή την ευαίσθητη γεωλογική πραγματικότητα, η εκτεταμένη φυσική βλάστηση του βουνού επιτελεί έναν ιδιαίτερα σημαντικό προστατευτικό ρόλο, συμβάλλοντας στη συγκράτηση των εδαφών, στη σταθερότητα των πρανών και στη ρύθμιση της απορροής των υδάτων.

Η βλάστηση, επομένως, δεν αποτελεί απλώς ένα στοιχείο της φυσικής ομορφιάς του Πηλίου. Αποτελεί βασικό παράγοντα της οικολογικής και γεωλογικής του ισορροπίας, καθώς περιορίζει τη διάβρωση και συμβάλλει στην προστασία των χαμηλότερων περιοχών από την ανεξέλεγκτη απορροή των ομβρίων.

Μέσα σε αυτή την πραγματικότητα, η σχεδιαζόμενη εγκατάσταση τριών αιολικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στις θέσεις «Πετρογούρνα», «Σταυρός» και «Ψηλή Ράχη» του Δήμου Νοτίου Πηλίου δημιουργεί εξαιρετικά σοβαρά ζητήματα ως προς την περιβαλλοντική καταλληλότητα και, κυρίως, την ασφάλεια της συγκεκριμένης χωροθέτησης.

Υπενθυμίζεται ότι έχει ήδη εκδοθεί η υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/83172/5677/29-07-2026 Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για την εγκατάσταση τριών αιολικών σταθμών συνολικής ισχύος 47,70 MW, με εννέα ανεμογεννήτριες ύψους περίπου 180 μέτρων.

Το πλέον ανησυχητικό στοιχείο αφορά την έκταση των απαιτούμενων κατασκευαστικών παρεμβάσεων, η οποία ανέρχεται συνολικά σε περίπου 177 στρέμματα.

Δεν πρόκειται, συνεπώς, για μια περιορισμένη επέμβαση τοπικού χαρακτήρα, αλλά για ένα σύνολο εκτεταμένων τεχνικών έργων που συνεπάγονται αποψιλώσεις, εκσκαφές, επιχωματώσεις, ισοπεδώσεις και διαμορφώσεις πλατειών εγκατάστασης, διανοίξεις νέων δρόμων, διαπλατύνσεις υφιστάμενων προσβάσεων και κατασκευή των απαραίτητων υποδομών για τη μεταφορά και θεμελίωση των ανεμογεννητριών.

Με άλλα λόγια, για να εγκατασταθούν οι ανεμογεννήτριες, απαιτείται να μεταβληθεί σε μεγάλη έκταση η ίδια η μορφολογία του βουνού.

Η απομάκρυνση της φυσικής βλάστησης περιορίζει τη δυνατότητα συγκράτησης των εδαφών, ενώ οι εκτεταμένες εκσκαφές και επιχωματώσεις σε επικλινή εδάφη μπορούν να διαταράξουν τη σταθερότητα των πρανών και να ενισχύσουν τη διάβρωση.

Παράλληλα, οι τσιμεντοστρώσεις, οι συμπαγείς επιφάνειες και οι διαμορφώσεις του εδάφους περιορίζουν τη φυσική διήθηση των ομβρίων, αυξάνοντας την επιφανειακή απορροή και την ταχύτητα συγκέντρωσης των υδάτων.

Σε συνθήκες έντονων και παρατεταμένων βροχοπτώσεων, όπως αυτές που έχουν ήδη πλήξει το Νότιο Πήλιο, η μεταβολή της φυσικής απορροής μπορεί να οδηγήσει σε ταχύτερη και ορμητικότερη διοχέτευση μεγάλων ποσοτήτων νερού προς τις χαμηλότερες περιοχές.

Το ενδεχόμενο αυτό αποκτά ιδιαίτερη σημασία όταν συνδυάζεται με την αποσταθεροποίηση των εδαφών και τη μεταφορά φερτών υλικών, καθώς μπορεί να επιβαρύνει περαιτέρω τα ρέματα, τους χειμάρρους, τις γέφυρες, το οδικό δίκτυο και τους οικισμούς που βρίσκονται κατάντη των θέσεων εγκατάστασης.

Οι κίνδυνοι, μάλιστα, δεν περιορίζονται μόνο στην περίοδο λειτουργίας των αιολικών σταθμών. Η ίδια η κατασκευαστική φάση, κατά την οποία θα πραγματοποιηθούν οι εκτεταμένες εκσκαφές, οι αποψιλώσεις, οι διαμορφώσεις και οι διανοίξεις δρόμων, μπορεί να δημιουργήσει συνθήκες αυξημένης επικινδυνότητας σε περίπτωση εκδήλωσης μιας νέας ακραίας κακοκαιρίας.

Αντίστοιχα, οι μεταβολές που θα έχουν συντελεστεί στο φυσικό ανάγλυφο και στο υδρολογικό καθεστώς της περιοχής ενδέχεται να εξακολουθήσουν να επιβαρύνουν την ασφάλειά της και μετά την ολοκλήρωση των έργων.

Είναι χαρακτηριστικό ότι οι πρόσφατες πλημμύρες στον Πλατανιά, στη Μηλίνα και στο Χόρτο ανέδειξαν με τον πλέον δραματικό τρόπο πόσο καθοριστική είναι η φυσική λειτουργία των ορεινών υδρολογικών λεκανών για την προστασία των κατάντη οικισμών.

Σε ένα βουνό που ήδη δοκιμάζεται επανειλημμένα από ακραία υδρομετεωρολογικά φαινόμενα, δεν είναι δυνατόν να προχωρούν παρεμβάσεις τέτοιας κλίμακας χωρίς να έχει αποδειχθεί με ειδικές, ολοκληρωμένες και επιστημονικά τεκμηριωμένες μελέτες ότι δεν θα επιδεινώσουν τους υφιστάμενους κινδύνους.

Περαιτέρω, η προστασία του Πηλίου δεν αποτελεί απλώς ζήτημα περιβαλλοντικής ευαισθησίας, αλλά απορρέει και από το ειδικό καθεστώς προστασίας του φυσικού και οικιστικού του περιβάλλοντος.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει επανειλημμένα υπογραμμίσει, μέσα από τη νομολογία του για το Πήλιο, ότι η μορφολογία του εδάφους και το φυσικό ανάγλυφο αποτελούν προστατευόμενα στοιχεία του περιβάλλοντος και ότι δεν επιτρέπονται επεμβάσεις που προκαλούν σοβαρές αλλοιώσεις τους.

Ενδεικτικά, με τη νομολογία του (ΣτΕ 3428/2012, 2699/2006, 6500/1995, όπως αυτή μνημονεύεται και στη ΣτΕ 1901/2017), το Δικαστήριο έχει αναδείξει την ανάγκη προσαρμογής των κατασκευαστικών παρεμβάσεων στο φυσικό ανάγλυφο και τον αποκλεισμό σημαντικών αλλοιώσεων του εδάφους.

Η ιδιαίτερη φυσιογνωμία του Πηλίου και η ανάγκη διατήρησης της ενιαίας φυσικής και οικιστικής του ενότητας έχουν επίσης αναδειχθεί στη νομολογία του ΣτΕ 568/2018.

Οι παραπάνω δικαστικές κρίσεις καθιστούν σαφές ότι η προστασία της φυσικής μορφολογίας του Πηλίου δεν μπορεί να υποχωρεί μπροστά σε τεχνικές ή οικονομικές σκοπιμότητες. Πολύ περισσότερο, δεν μπορεί να αγνοείται η γεωλογική ευπάθεια του βουνού και ο ρόλος της φυσικής βλάστησης στη διατήρηση της σταθερότητάς του.

Επιπλέον, οι περιβαλλοντικοί όροι των συγκεκριμένων αιολικών σταθμών εγκρίθηκαν πριν από τις νέες πλημμυρικές καταστροφές της 28ης Οκτωβρίου 2026. Τα νέα δεδομένα καθιστούν αναγκαία την επανεξέταση των παραδοχών στις οποίες στηρίχθηκε η περιβαλλοντική αδειοδότηση, ιδίως ως προς την επάρκεια των γεωλογικών, γεωτεχνικών και υδρολογικών εκτιμήσεων και την ασφάλεια των κατασκευαστικών παρεμβάσεων σε συνθήκες ακραίων βροχοπτώσεων.

Η ενεργειακή μετάβαση δεν μπορεί να σχεδιάζεται ερήμην της γεωλογικής πραγματικότητας κάθε περιοχής. Δεν μπορεί να προϋποθέτει την αποψίλωση και τη ριζική διαμόρφωση ενός ήδη ευάλωτου βουνού, χωρίς να έχει προηγηθεί πλήρης αξιολόγηση των συνεπειών για την ασφάλεια των κατοίκων, των οικισμών και των υποδομών.

Σε κάθε περίπτωση, δεν μπορεί να δημιουργεί πρόσθετους κινδύνους σε μια περιοχή που έχει ήδη πληρώσει βαρύ τίμημα από τις συνέπειες της κλιματικής κρίσης.

Η προστασία της ανθρώπινης ζωής, η ασφάλεια των οικισμών και η διατήρηση της φυσικής λειτουργίας του Πηλίου πρέπει να αποτελούν αδιαπραγμάτευτες προϋποθέσεις για οποιαδήποτε ενεργειακή παρέμβαση.

Κατόπιν των ανωτέρω,

<u>Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:</u>

1. **Έχουν αξιολογηθεί ειδικά, στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης των τριών αιολικών σταθμών, τα γεωλογικά και γεωτεχνικά χαρακτηριστικά του Πηλίου, και ειδικότερα η σχιστολιθική σύσταση των πετρωμάτων, οι κλίσεις των γεωλογικών σχηματισμών και η αυξημένη επιρρέπεια της περιοχής σε κατολισθήσεις και διαβρωτικά φαινόμενα;**
2. **Ποιες συγκεκριμένες μελέτες τεκμηριώνουν την ευστάθεια των θέσεων εγκατάστασης;**
3. **Έχει αξιολογηθεί ο ρόλος της υφιστάμενης φυσικής βλάστησης στη συγκράτηση των εδαφών και στη σταθερότητα των πρανών; Ποια μέτρα προβλέπονται για την αποτροπή της διάβρωσης και των κατολισθήσεων μετά τις εκτεταμένες αποψιλώσεις και διαμορφώσεις που απαιτούνται για την εγκατάσταση των ανεμογεννητριών;**
4. **Πώς τεκμηριώνεται ότι οι κατασκευαστικές παρεμβάσεις συνολικής έκτασης περίπου 177 στρεμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των εκσκαφών, επιχωματώσεων, ισοπεδώσεων, τσιμεντοστρώσεων και διανοίξεων ή διαπλατύνσεων οδών, δεν θα επιφέρουν ουσιώδη μεταβολή στη φυσική απορροή των υδάτων και στη γεωλογική σταθερότητα της περιοχής; Έχει**

εκτιμηθεί ποσοτικά η μεταβολή της επιφανειακής απορροής πριν και μετά την κατασκευή των έργων;

5. **Έχουν εξεταστεί οι επιπτώσεις του συνόλου των ανεμογεννητριών και των συνοδών έργων στις υδρολογικές λεκάνες, στα ρέματα και στους χειμάρρους που απορρέουν προς τον Πλατανιά, τη Μηλίνα, το Χόρτο και τους υπόλοιπους οικισμούς του Νοτίου Πηλίου; Έχουν αξιολογηθεί οι πιθανοί κίνδυνοι από την ταχύτερη συγκέντρωση και ορμητικότερη απορροή των υδάτων και τη μεταφορά φερτών υλικών προς τις κατάντη περιοχές;**

6. **Με ποιον τρόπο συνεκτιμήθηκαν κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση οι επαναλαμβανόμενες πλημμυρικές καταστροφές στο Νότιο Πήλιο, ιδίως οι κακοκαιρίες Daniel και Elias; Υπάρχει ειδική αξιολόγηση της επικινδυνότητας των έργων σε συνθήκες ακραίων βροχοπτώσεων, τόσο κατά την κατασκευαστική φάση όσο και κατά τη λειτουργία των αιολικών σταθμών;**

7. **Έχει εξεταστεί η συμβατότητα των προβλεπόμενων επεμβάσεων με το ειδικό καθεστώς προστασίας του φυσικού ανάγλυφου και της μορφολογίας του Πηλίου, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί και μέσα από τη σχετική νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας; Με ποια συγκεκριμένα επιστημονικά και νομικά δεδομένα κρίθηκε ότι οι εκτεταμένες επεμβάσεις συνολικής έκτασης 177 στρεμμάτων είναι συμβατές με τις απαιτήσεις προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος;**

8. **Προτίθενται τα συναρμόδια Υπουργεία να διασφαλίσουν ότι δεν θα ξεκινήσει καμία κατασκευαστική εργασία πριν από την ολοκλήρωση και αξιολόγηση νέων, ανεξάρτητων και επικαιροποιημένων γεωλογικών, γεωτεχνικών και υδρολογικών μελετών, οι οποίες θα λαμβάνουν υπόψη και τις νέες πλημμυρικές καταστροφές της 28ης Οκτωβρίου 2026;**

9. **Προτίθεται το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας να επανεξετάσει την περιβαλλοντική καταλληλότητα της συγκεκριμένης χωροθέτησης και τη νομιμότητα της υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/83172/5677/29-07-2026 Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, υπό το πρίσμα των νέων δεδομένων και της ανάγκης αποτροπής πρόσθετων κινδύνων για την αντιπλημμυρική και γεωλογική ασφάλεια του Νοτίου Πηλίου;**

Ο ερωτών βουλευτής

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος